

**EL SOCIALISME ESTÀ
LLIGAT AMB LA
JUSTÍCIA SOCIAL**

Josep Maria Murià

Membre de l'Acadèmia
Mexicana de la Història

De set en set

Josep M.
Pasqual

Els 'ni-ni' catalans

A Catalunya, com a molts altres països, hi ha diversos *ni-ni* que tenen una forta incidència en el conjunt de la societat. No cal dir que constitueixen un dolorós relleu aquells que ni estudien ni treballen. Pocs són els que ho volen així i estan conformes amb el seu estat: els que no s'hi amoïnen no han de preocupar gaire, ja que a la llarga potser seran artistes plàstics, poetes o sacerdots d'alguna església antiga o moderna... Els que em produeixen angoixa són aquells milers que tenen necessitat d'estudiar o de treballar i no troben la manera de fer-ho. N'hi ha uns altres, però, que més aviat em produeixen una gran tristesa, perquè havent estat en condicions de fer grans coses a favor de la seva societat i de llur país, han acabat convertint-se en uns éssers socials que no són ni carn ni peix i, ara per ara, més aviat fan nosa en el panorama polític català.

EM REFEREIXO A UN SECTOR del dit Partit dels Socialistes de Catalunya que, a hores d'ara, han ofert una lamentable mostra que no són ni una cosa ni una altra: ni socialistes ni catalans... Em dol perquè, com a molts catalans de veritat, a mi també em va causar simpatia antany aquesta formació política i vaig arribar fins i tot a creure que volien portar Catalunya per un camí de realització política i social més just que el que ara té.

SEMPRE HE CREGUT que el socialisme està lligat íntimament amb la justícia social i amb la vocació per una societat menys desequilibrada. També he pensat sempre que el socialisme no pot prescindir ni de la voluntat ni de la conveniència de la població. L'actitud d'alguns dits "socialistes" tan clarament contrària a la voluntat majoritària del poble català, d'una banda, m'ha desencisat molt, encara que, d'una altra, ha fet que augmentés el respecte per personatges que, com Ignasi Elena, Marina Geli, Àngel Ros, Ernest Maragall i tants altres, van fer valdre

JOAN OLLER

aquell principi del general mexicà Miguel Negrete que, malgrat ser conservador, va integrar-se amb tot i la seva cavalleria al govern liberal per fer front a la invasió francesa, l'any 1862. "Tinc pàtria abans que partit", va dir.

AQUEST SOCIALISME d'hipotètica filiació republicana però solidari amb la monarquia i, a més, contrari a la vo-

El que ha resultat dolorós és que hagin girat la cara al poble català. Han preferit fer cas de la veu de l'amo de Madrid

luntat i els interessos dels catalans, tot invocant una Constitució circumstancial com si fos una escriptura sagrada i immutable, fa pensar en aquell que deia que si Kafka hagués nascut a la península Ibèrica podria haver-se considerat un escriptor més aviat costumista.

PERÒ EL FET DE PASSAR per alt el seu hipotètic socialisme, no és el que m'ha dolgut més de l'actitud oficial del PSC i dels seus dirigents que, a hores d'ara, comencen a parlar d'un federalisme inviable a l'Estat espanyol per la senzilla raó que és totalment contrari a la naturalesa dels espanyols autèntics. El que ha resultat dolorós és que hagin girat la cara al poble català. En lloc d'escoltar la veu de la gent, han preferit fer cas de la veu de l'amo de Madrid; és a dir, no han actuat com a catalans. Finalment, ni socialistes ni catalans.

Mosques

El combat dels humans contra les mosques és un clàssic. Un tema universal, com la lluita del bé contra el mal. I, avançant el tercer mil·lenni, també és una batalla perduda per l'*Homo sapiens sapiens*. Potser perquè el poeta Gabriel Celaya va afirmar que "*La poesía es un arma...*", el poeta Pere Quart va provar de lluitar contra les mosques amb quartetes. Desconec si se'n va sortir. Fa una pila d'anys vaig visitar Pere Quart al seu domicili de Barcelona. M'hi acompanyà l'artista centellenc Jordi Sarrate. Recordo perfectament aquell dia: el poeta, ja vell, amb *silencios* i pijama, assegut en un balancí, encès d'ira per l'ostracisme a què l'havia condemnat el país en els últims anys. I sense cap mosca a l'habitació. El record de Pere Quart se'm barreja amb el de l'assagista i també poeta Joan Fuster. Fa una pila d'anys el vaig visitar a Sueca. M'hi acompanyà l'escriptor, bibliòfil i marmessor de Fuster Josep Palàcios. Recordo perfectament aquell dia: Fuster ja vell, amb *silencios* i pijama, assegut sobre el llit desfet, encès d'ira per l'ostracisme a què l'havia condemnat el país en els últims anys. I sense cap mosca en tota la casa, plena de llibres i discos de clàssics. Després vam anar a fer una paella, regada amb vi d'Alella, en una fonda local, amb algunes mosques convidades.

El record de Fuster se'm barreja amb el del poeta Salvador Espriu. Fa una pila d'anys el vaig visitar al seu domicili del passeig de Gràcia. També m'hi acompanyà Sarrate. Vam consultar per mitjà del porter automàtic de l'edifici si ens podia rebre. Recordo Espriu, ja vell, amb una jaqueta de llana prima, cordada. La cambra immensa d'un pis de l'Eixample barceloní. Al fons, una taula de despatx, d'ebenisteria. Un Espriu diminut, aparentment ingenu de l'ostracisme a què l'havia de condemnar el país. Sense cap mosca. Va explicar Josep Maria Castellet que Espriu i Fuster van presenciar durant una vetllada literària com el poeta i filòleg Dámaso Alonso s'esclafava públicament, sobre la pròpia calba, amb un tovalló, una mosca que l'estava emprenyant.

**EN
SÍSF**

Jordi
Soler

